

ROZHODNUTIE

Číslo: 0001/2025/P-EU
Číslo spisu: 668-2025-BA

Bratislava 20. 03. 2025

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor regulácie plynárenstva ako orgán príslušný na konanie podľa § 15 ods. 4 v spojení s § 9 ods. 1 písm. b) druhého bodu a § 9 ods. 1 písm. c) prvého bodu zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov a článku 18 ods. 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1789 z 13. júna 2024 o vnútornom trhu s obnoviteľným plynom, zemným plynom a vodíkom, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1227/2011, (EÚ) 2017/1938, (EÚ) 2019/942 a (EÚ) 2022/869 a rozhodnutie (EÚ) 2017/684 a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 715/2009 (prepracované znenie) vo veci návrhu na schválenie výnimky neuplatňovať zľavy z tarify na obnoviteľný plyn a nízkouhlíkový plyn pri preprave plynu

rozhodol

podľa § 15 ods. 4 v spojení s § 13 ods. 2 písm. m) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov a článku 18 ods. 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1789 z 13. júna 2024 o vnútornom trhu s obnoviteľným plynom, zemným plynom a vodíkom, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1227/2011, (EÚ) 2017/1938, (EÚ) 2019/942 a (EÚ) 2022/869 a rozhodnutie (EÚ) 2017/684 a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 715/2009 (prepracované znenie) tak, že prevádzkovateľovi prepravnej siete **eustream, a.s.**, Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava, IČO 35 910 712, **schvaľuje** výnimku

1. neuplatňovať zľavy z tarify na obnoviteľný plyn a nízkouhlíkový plyn na vstupných bodoch z výrobných zariadení obnoviteľného plynu alebo nízkouhlíkového plynu a kapacitné prepravné tarify na vstupných miestach a výstupných miestach do zásobníkov zemného plynu ustanovené v článku 18 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1789 z 13. júna 2024 o vnútornom trhu s obnoviteľným plynom, zemným plynom a vodíkom, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1227/2011, (EÚ) 2017/1938, (EÚ) 2019/942 a (EÚ) 2022/869 a rozhodnutie (EÚ) 2017/684 a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 715/2009 (prepracované znenie) od doručenia tohto rozhodnutia do 31. decembra 2027,
2. neuplatňovať zľavy v prepojovacích bodoch medzi členskými štátmi na kapacitnú tarifu pre obnoviteľný plyn a pre nízkouhlíkový plyn ustanovené v článku 18 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1789 z 13. júna 2024 o vnútornom trhu s obnoviteľným plynom, zemným plynom a vodíkom, ktorým sa menia

nariadenia (EÚ) č. 1227/2011, (EÚ) 2017/1938, (EÚ) 2019/942 a (EÚ) 2022/869 a rozhodnutie (EÚ) 2017/684 a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 715/2009 (prepracované znenie) od 5. augusta 2025 do 31. decembra 2027.

Odôvodnenie:

1. Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, odboru regulácie plynárenstva (ďalej len „úrad“) bola 27. 01. 2025 doručená listom číslo 366/2025 od prevádzkovateľa prepravnej siete eustream, a.s., Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava, IČO 35 910 712 (ďalej len „účastník konania“) žiadosť o uplatnenie výnimky podľa článku 18 ods. 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1789 z 13. júna 2024 o vnútornom trhu s obnoviteľným plynom, zemným plynom a vodíkom, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1227/2011, (EÚ) 2017/1938, (EÚ) 2019/942 a (EÚ) 2022/869 a rozhodnutie (EÚ) 2017/684 a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 715/2009 (prepracované znenie), (ďalej len „nariadenie (EÚ) 2024/1789“). Žiadosť o uplatnenie výnimky je zaregistrovaná pod podacím číslom úradu 2446/2025/BA a založená v spise č. 668-2025-BA. Týmto dňom sa začalo konanie vo veci schválenia výnimky neuplatňovať zľavy z tarify na obnoviteľný plyn a nízkouhlíkový plyn pri preprave plynu.
2. Podľa § 13 ods. 2 písm. m) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 250/2012 Z.z.“) vecnou reguláciou je aj rozhodovanie o schválení podmienok alebo metodiky pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy, prevádzkovateľa prepravnej siete alebo organizátora krátkodobého trhu s elektrinou pre prístup do cezhraničnej infraštruktúry podľa osobitných predpisov.
3. Cieľom nariadenia (EÚ) 2024/1789 je uľahčiť prenikanie obnoviteľného plynu, nízkouhlíkového plynu a vodíka do energetického systému, čo umožní odklon od fosílného plynu, a umožniť, aby obnoviteľný plyn, nízkouhlíkový plyn a vodík zohrávali dôležitú úlohu pri dosahovaní klimatických cieľov Únie do roku 2030 a klimatickej neutrality do roku 2050. Rovnako je účelom tohto nariadenia (EÚ) 2024/1789 vytvoriť regulačný rámec, ktorý pre všetkých účastníkov trhu bude vytvárať možnosti a stimuly pre odklon od fosílného plynu a plánovať svoje činnosti tak, aby predišli odkázanosti od určitého dodávateľa, a ktorého cieľom je zabezpečiť postupné a včasné vyradenie fosílného plynu, predovšetkým vo všetkých relevantných priemyselných odvetviach a na účely vykurovania.

Podľa článku 17 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2024/1789 do 31. decembra 2025 môže na kapacitné prepravné tarify a distribučné tarify na vstupných bodoch z podzemných zásobníkov plynu a zariadení LNG a výstupných bodoch do podzemných zásobníkov zemného plynu a na vstupných bodoch zo zariadení LNG regulačný orgán uplatniť zľavu až do 100 %, pokiaľ a v rozsahu, v akom sa takýto zásobník, ktorý je pripojený k viac než jednej prepravnej alebo distribučnej sieti, nepoužíva ako konkurencia prepojovacieho bodu.

Na účely zvýšenia bezpečnosti dodávok môže regulačný orgán od 1. januára 2026 uplatňovať zľavu až do výšky 100 % na kapacitné prepravné a distribučné tarify na vstupných bodoch z podzemných zásobníkov zemného plynu a výstupných bodoch do nich a na vstupných bodoch zo zariadení LNG. Regulačný orgán opätovne preskúma túto tarifnú zľavu a jej prínos k bezpečnosti dodávok počas každého regulačného obdobia počas pravidelných konzultácií vedených podľa sieťového predpisu prijatého podľa článku 71 ods. 2 prvého pododseku písm. d) nariadenia (EÚ) 2024/1789.

Podľa článku 18 ods. 1 písm. a) a písm. b) nariadenia (EÚ) 2024/1789 pri určovaní taríf sa zľava na obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu uplatňuje na:

- a) vstupné body z výrobných zariadení obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu,
- b) kapacitné prepravné tarify na vstupných a výstupných miestach do zásobníkov zemného plynu, pokiaľ takýto zásobník nie je pripojený k viac ako jednej prepravnej alebo distribučnej sieti a nepoužíva sa ako konkurencia prepojovacieho bodu.

Podľa článku 18 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2024/1789 od 5. augusta 2025 poskytnú prevádzkovatelia prepravnej siete v prepojovacích bodoch medzi členskými štátmi užívateľom siete zľavu vo výške 100 % na kapacitnú tarifu pre obnoviteľný plyn a vo výške 75 % pre nízkouhlíkový plyn po tom, ako dotknutému prevádzkovateľovi prepravnej siete poskytnú dôkaz o udržateľnosti na základe platného osvedčenia o udržateľnosti získaného pre obnoviteľný plyn podľa článkov 29 a 30 smernice (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) a registrovaného v databáze Únie uvedenej v článku 31a tejto smernice a pre nízkouhlíkový plyn na základe platného osvedčenia získaného podľa článku 9 smernice (EÚ) 2024/1788 z 13. júna 2024 o spoločných pravidlách pre vnútorné trhy s obnoviteľným plynom, so zemným plynom a s vodíkom, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2023/1791 a zrušuje smernica 2009/73/ES (prepracované znenie).

Pokiaľ ide o zľavy uvedené v prvom pododseku:

- a) sa od prevádzkovateľov prepravných sietí vyžaduje, aby poskytovali zľavu len pre najkratšiu možnú trasu, pokiaľ ide o prekročenie hraníc medzi miestom, kde sa v databáze Únie prvýkrát zaznamenalo osobitné vyhlásenie o udržateľnosti založené na osvedčení uvedenom v prvom pododseku, a kde bolo zrušené, keďže sa považovalo za použité, za predpokladu, že sa zľava nevzťahuje na žiadnu prípadnú aukčnú prémii,
- b) prevádzkovatelia prepravných sietí poskytnú príslušnému regulačnému orgánu informácie o skutočných a očakávaných objemoch obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu a o vplyve uplatňovania zľavy z tarify na svoje výnosy, a regulačné orgány monitorujú a posúdia vplyv zľavy na stabilitu taríf,
- c) keď sa výnosy prevádzkovateľa prepravnej siete z týchto osobitných taríf znížia o 10 % v dôsledku uplatnenia zľavy, dotknutí a všetci susední prevádzkovatelia prepravných sietí rokujú o kompenzačných mechanizmoch medzi prevádzkovateľmi prepravných sietí,
- d) ďalšie podrobnosti potrebné na zavedenie zľavy na obnoviteľný plyn a nízkouhlíkový plyn, ako je výpočet oprávnenej kapacity, na ktorú sa zľava uplatňuje, a požadované postupy sa stanovujú v sieťovom predpise stanovenom podľa článku 71.

Dotknutí prevádzkovatelia prepravných sietí sa dohodnú na kompenzačných mechanizmoch medzi prevádzkovateľmi prepravných sietí do troch rokov od zníženia svojich výnosov z osobitných taríf o 10 %, ako sa uvádza v druhom pododseku písm. c) tohto odseku. Ak sa v uvedenej lehote nedosiahne dohoda, príslušné regulačné orgány do dvoch ďalších rokov spoločne rozhodnú o vhodnom kompenzačnom mechanizme medzi prevádzkovateľmi prepravných sietí. Ak regulačné orgány nedospejú k dohode, uplatňuje sa článok 6 nariadenia (EÚ) 2019/942 z 5. júna 2019, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ďalej len „nariadenie (EÚ) 2019/942“). Ak regulačné orgány nie sú schopné dosiahnuť dohodu do

dvoch rokov alebo na základe ich spoločnej žiadosti agentúra ACER prijme individuálne rozhodnutie v súlade s článkom 6 ods. 10 druhým pododsekom nariadenia (EÚ) 2019/942.

Podľa článku 18 ods. 5 písm. a) a b) nariadenia (EÚ) 2024/1789 odchylné od odsekov 1 a 4 tohto článku sa regulačné orgány môžu rozhodnúť neuplatňovať zľavy alebo stanoviť zľavy nižšie ako sú zľavy stanovené v odsekoch 1 a 4 tohto článku za predpokladu, že takáto výnimka je v súlade so všeobecnými zásadami taríf stanovenými v článku 17 nariadenia (EÚ) 2024/1789, a najmä so zásadou zohľadnenia nákladov, ak je splnené jedno z týchto kritérií:

- a) výnimka je potrebná na efektívnu prevádzku prepravnej siete, na zabezpečenie stabilného finančného rámca pre existujúce investície alebo na zabránenie neprimeraným krízovým dotáciám, narušeniu cezhraničného obchodu alebo neúčinnému kompenzačnému mechanizmu medzi prevádzkovateľmi prepravných sietí,
- b) uplatňovanie zliav stanovených v odsekoch 1 a 4 nie je potrebné vzhľadom na stupeň pokroku pri zavádzaní obnoviteľného plynu a nízkouhlíkového plynu v dotknutom členskom štáte alebo vzhľadom na existenciu alternatívnych podporných mechanizmov na rozšírenie využívania obnoviteľného plynu alebo nízkouhlíkového plynu.

Úrad z predmetnej žiadosti ako aj z úradnej činnosti zistil, že:

- a) v súčasnosti nie je žiadne výrobné zariadenie obnoviteľného alebo nízkouhlíkového plynu priamo pripojené k prepravnej sieti, taktiež ani nie sú žiadne informácie o tom, že by v tomto ohľade malo v budúcnosti dôjsť k nejakej zmene,
- b) všetky podzemné zásobníky na území Slovenskej republiky sú pripojené nielen k prepravnej sieti, ale zároveň tiež na siete ďalších prevádzkovateľov prepravných sietí okolitých členských štátov, zásobníky sú plne využívané na to, aby konkurovali prepojovaciemu bodu, táto skutočnosť nezakladá nárok na uplatnenie zľavy z taríf podľa článku 18 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) 2024/1789,
- c) existuje dôvodné riziko ohľadom narušenia obchodu vo vzťahu k domácej spotrebe, uplatnenie zliav na prepojovacích bodoch medzi členskými štátmi by mohlo viesť k neefektívnemu využívaniu prepravných kapacít, pričom by mohla vzniknúť silná motivácia využívania cezhraničnej prepravy na úkor domácej spotreby obnoviteľného a nízkouhlíkového plynu, s čím by boli spojené zvýšené prevádzkové náklady, napr. na pohon kompresorov, uplatnenie zliav by mohlo spôsobiť výraznú finančnú záťaž pre domácich spotrebiteľov z dôvodu rizika vzniku krízových dotácií medzi vnútroštátnym a medzisústémovým využitím prepravnej siete,
- d) v prípade uplatnenia daných zliav by náklady spojené s prepravou obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov bolo potrebné rozalokovať medzi ostatných užívateľov prepravnej siete, ktorí prepravujú zemný plyn, čím by sa neúmerne zvýšilo ich finančné zaťaženie, taktiež by hrozilo riziko vzniku krízových dotácií medzi vnútroštátnym a medzisústémovým využitím siete z dôvodu možnej zvýšenej motivácie využívania cezhraničnej prepravy na úkor domácej spotreby obnoviteľného a nízkouhlíkového plynu a taktiež aj s ohľadom na súčasnú situáciu spôsobenú najmä zastavením tokov ruského plynu cez Ukrajinu a zachovaním finančnej stability prevádzkovateľa prepravnej siete na zabezpečenie efektívneho fungovania prepravnej siete, ako aj na podporu stability investičného prostredia,
- e) prevádzkovateľ prepravnej siete nemusí byť schopný žiadať o kompenzačný mechanizmus podľa článku 18 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2024/1789, pokiaľ zníženie jeho výnosov nedosiahne 10 % v dôsledku uplatnenia príslušnej zľavy, v prípade, že sa jeho

výnosy znížia o 10 % v dôsledku uplatnenia zľavy, obnova týchto znížených výnosov prostredníctvom nastaveného kompenzačného mechanizmu môže trvať rádovo niekoľko rokov (v rozpätí 3 až 5 rokov, v prípade zapojenia agentúry ACER aj dlhšie), uplatňovanie zložitého kompenzačného mechanizmu či poskytovanie dôkazov o udržateľnosti na základe platných osvedčení si vyžiada ďalšie náklady a implementáciu zložitých procesov, čo môže spôsobiť finančné problémy prevádzkovateľa prepravnej siete, ktoré sa môžu preniesť aj do neskorších období.

4. Podľa § 32 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov „Správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav vecí a za tým účelom si obstará potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania“.
5. Podľa § 32 ods. 2 správneho poriadku „Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán. Údaje z informačných systémov verejnej správy a výpisy z nich, okrem údajov a výpisov z registra trestov, sa považujú za všeobecne známe skutočnosti a sú použiteľné na právne účely. Tieto údaje nemusí účastník konania a zúčastnená osoba správne orgánu preukazovať dokladmi. Doklady vydané správnym orgánom a obsah vlastných evidencií správneho orgánu sa považujú za skutočnosti známe správne orgánu z úradnej činnosti, ktoré nemusia účastník konania a zúčastnená osoba správne orgánu dokladovať“.
6. Podľa § 34 ods. 3 správneho poriadku „Účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe“.
7. Na toto konanie sa podľa § 41 zákona č. 250/2012 Z. z. nevzťahuje ustanovenie § 33 ods. 2 správneho poriadku, nakoľko úrad vychádzal pri vydaní rozhodnutia iba z podkladov predložených účastníkom konania, ktorému sa zároveň vyhovel v plnom rozsahu.
8. Úrad v konaní vychádza z podkladov, ktoré sú súčasťou administratívneho spisu č. 668-2025-BA.
9. Úrad považuje za preukázané, že v súčasnosti nie je žiadne výrobné zariadenie obnoviteľného plynu alebo nízkouhlíkového plynu priamo pripojené k prepravnej sieti, preto neexistuje dôvod na uplatnenie zľavy z taríf podľa článku 18 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) 2024/1789. Taktiež podzemné zásobníky na území Slovenskej republiky sú pripojené nielen k prepravnej sieti účastníka konania, ale zároveň tiež na prepravné siete ďalších prevádzkovateľov prepravných sietí okolitých členských štátov a sú využívané na to, aby konkurovali prepojovaciemu bodu, táto skutočnosť nezakladá nárok na uplatnenie zľavy z taríf podľa článku 18 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) 2024/1789.
10. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti a s odvolaním sa na článok čl. 18 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2024/1789 úrad uvádza, že sú splnené podmienky pre udelenie výnimky neuplatňovať zľavy ustanovené v článku 18 ods. 1 a 4 nariadenia (EÚ) 2024/1789. Výnimka je v súlade so všeobecnými zásadami taríf ustanovenými v článku 17 nariadenia (EÚ) 2024/1789, s odvolaním sa na ustanovenia článkov 18 ods. 1 písm. a) a b) a článku 18 ods. 4 nariadenia

(EÚ) 2024/1789 a vo väzbe zohľadnenia nákladov. Výnimka je potrebná na efektívnu prevádzku prepravnej siete, na zabezpečenie stabilného finančného rámca pre existujúce investície, na zabránenie neprimeraných krížových dotácií, obmedzeniu cezhraničného obchodu a z dôvodnej obavy ohľadom neúčinného kompenzačného mechanizmu medzi prevádzkovateľmi prepravných sietí.

11. Na základe uvedených skutočností úrad rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie. Odvolanie je potrebné podať na Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor regulácie plynárenstva, a to v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia. Toto rozhodnutie je po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov preskúmateľné súdom.

Richard Ružička
riaditeľ odboru regulácie plynárenstva

Rozhodnutie sa doručí:
eustream, a.s., Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava